

ZÁKONY PRO LIDI

Vyhláška č. 253/2018 Sb.

Vyhláška o požadavcích na extrakční rozpouštědla používaná při výrobě potravin

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2018-253>

Částka	128/2018
Platnost od	07.11.2018
Účinnost od	09.11.2018

Aktuální znění 01.01.2025

253

VYHLÁŠKA

ze dne 30. října 2018

o požadavcích na extrakční rozpouštědla používaná při výrobě potravin

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 18 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 139/2014 Sb., zákona č. 180/2016 Sb. a zákona č. 302/2017 Sb.:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tato vyhláška zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje množství a druhy extrakčních rozpouštědel, podmínky jejich použití při výrobě potravin a potraviny a skupiny potravin, v nichž se mohou tyto látky vyskytovat.

(2) Tato vyhláška se nevztahuje na extrakční rozpouštědla použitá při výrobě potravinářské přídatné látky včetně vitamínů a minerálních látek, které jsou určeny pro použití jako potravinářská přídatná látka, a doplňků stravy včetně vitamínů a minerálních látek jako doplňků stravy, pokud tyto potravinářské přídatné látky, vitamíny a ostatní doplňky stravy nejsou uvedeny v příloze k této vyhlášce.

§ 2

Vymezení některých pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- extrakčním rozpouštědlem látka používaná k rozpouštění potravin nebo jejich součástí včetně všech kontaminujících látek vyskytujících se v potravinách nebo na jejich povrchu, která se používá při extrakčním procesu během zpracování surovin, potravin nebo jejich součástí a která se odstraňuje, může však vést k nezamýšlenému, ale technicky nevyhnutelnému výskytu reziduí nebo derivátů v potravinách nebo ve složkách potravin,
- hexanem obchodní výrobek, který se skládá převážně z acyklických nasycených uhlovodíků obsahujících šest uhlíkových atomů a který se destiluje mezi 64 °C a 70 °C,
- želatinou přírodní rozpustná bílkovina, želírující nebo neželírující, získaná částečnou hydrolýzou kolagenu vyráběného z kostí, kůží a kožek, šlach a vaziv zvířat,
- kolagenem bílkovinný výrobek z kostí, kůží, kožek a šlach zvířat,
- správnou výrobní praxí takové použití extrakčního rozpouštědla, které vede pouze ke vzniku zbytků nebo derivátů v technicky nevyhnutelném množství, které není lidskému zdraví nebezpečné.

§ 3

Extrakční rozpouštědla

(1) Extrakční rozpouštědla povolená při výrobě potravin, podmínky jejich použití a nejvyšší povolená množství reziduí těchto extrakčních rozpouštědel v potravině stanoví tabulky č. 1 a 2 v příloze k této vyhlášce.

(2) Dále lze v souladu se správnou výrobní praxí použít při výrobě potravin extrakční rozpouštědla

- propan,

- b) butan,
- c) octan ethylnatý,
- d) ethanol,
- e) oxid uhličitý,
- f) aceton s výjimkou rafinace olivového oleje z olivových pokrutin a
- g) oxid dusný.

(3) Jako extrakční rozpouštědlo lze použít i vodu, která může obsahovat regulátory kyselosti nebo zásaditosti, a dále potraviny, které mají vlastnosti extrakčních rozpouštědel.

(4) Extrakční rozpouštědla, která jsou používána při výrobě potravinářských přídatných látek, vitamínů a ostatních doplňků stravy, nesmí překročit nejvyšší povolené množství reziduí stanovené v tabulce č. 1 nebo 2 v příloze k této vyhlášce.

(5) Extrakční rozpouštědla nesmí obsahovat

- a) toxikologicky nebezpečné množství žádného prvku ani látky, nebo
- b) více než 1 mg/kg arsenu nebo více než 1 mg/kg olova kromě výjimek stanovených v tabulkách č. 1 a 2 v příloze k této vyhlášce.

(6) Extrakční rozpouštědla musí splňovat zvláštní kritéria čistoty stanovená v tabulce č. 3 v příloze k této vyhlášce.

§ 4

Označování

(1) Na obalu, nádobě nebo etiketě extrakčního rozpouštědla se při uvádění na trh uvede čitelně, zřetelně, nesmazatelně a srozumitelně

- a) obchodní označení uvedené v § 3 odst. 2, v tabulce č. 1 v příloze k této vyhlášce nebo v tabulce č. 2 v příloze k této vyhlášce,
- b) název, popřípadě obchodní firma, a adresa sídla výrobce, dovozce, prodávajícího nebo balírny nebo jméno a příjmení, popřípadě obchodní firma, a adresa místa trvalého pobytu, popřípadě sídla výrobce, dovozce, prodávajícího nebo balírny,
- c) slova „pro potraviny“,
- d) údaj k identifikaci šarže,
- e) údaj o čistém množství v jednotkách objemu a
- f) podmínky uchování a použití, pokud je jejich uvedení nezbytné.

(2) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. c) až f) mohou být uvedeny ke každé šarži pouze v průvodní dokumentaci, která se předkládá společně s dodávkou nebo předem.

§ 5

Přechodné ustanovení

Extrakční rozpouštědla a potraviny je obsahující, vyrobené nebo uvedené na trh přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, se posuzují podle vyhlášky č. 4/2008 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, a mohou být prodávány do vyčerpání zásob.

§ 6

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška č. 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin.
2. Vyhláška č. 130/2010 Sb., kterou se mění vyhláška č. 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin.
3. Vyhláška č. 122/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin, ve znění vyhlášky č. 130/2010 Sb.

§ 7

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 9. listopadu 2018.

Ministr:

Ing. Toman, CSc., v. r.

Příloha k vyhlášce č. 253/2018 Sb.

Extrakční rozpouštědla povolená při výrobě potravin, pro něž jsou stanoveny podmínky jejich použití, nejvyšší povolená množství reziduí extrakčních rozpouštědel v potravině a zvláštní kritéria čistoty pro extrakční rozpouštědla

Tabulka č. 1

Název látky	Podmínky použití	Nejvyšší povolené množství reziduí rozpouštědla v extrahované potravině
Hexan	Výroba nebo frakcionace tuků a olejů a výroba kakaového másla	1 mg/kg v tuku, oleji nebo kakaovém máse
	Výroba či frakcionace bílkovinných produktů a odtučněných mlýnských výrobků	10 mg/kg v bílkovinném produktu či mlýnském výrobku
		30 mg/kg v odtučněném sójovém produktu při prodeji konečnému spotřebiteli
	Výroba odtučněných obilných klíčků	5 mg/kg v odtučněných obilných klíčcích
Octan methylnatý	Výroba kávy a čaje bez kofeinu nebo se sníženým obsahem kofeinu nebo odstraňování sensoricky nežádoucích látek a hořčin z těchto produktů	20 mg/kg v kávě nebo čaji
	Výroba cukru z melasy	1 mg/kg v cukru
Ethylmethyl-ke-ton	Frakcionace tuků a olejů	5 mg/kg v tuku nebo oleji
	Výroba kávy a čaje bez kofeinu nebo se sníženým obsahem kofeinu nebo odstraňování sensoricky nežádoucích látek a hořčin z těchto produktů	20 mg/kg v kávě nebo čaji
Dichlormethan	Výroba kávy a čaje bez kofeinu nebo se sníženým obsahem kofeinu nebo odstraňování sensoricky nežádoucích látek a hořčin z těchto produktů	2 mg/kg v pražené kávě a 5 mg/kg v čaji
Methanol	Výroba potravin	10 mg/kg v potravině
Propan-2-ol	Výroba potravin	10 mg/kg v potravině
Dimethylether	Výroba odtučněných bílkovinných potravin živočišného původu včetně želatiny	0,009 mg/kg v odtučněné bílkovinné potravině (včetně želatiny)
	Příprava kolagenu a derivátů kolagenu, kromě želatiny	3 mg/kg v kolagenu a derivátech kolagenu, kromě želatiny
2-methyloxolan	Výroba nebo frakcionace tuků a olejů a výroba kakaového másla.	1 mg/kg v tuku nebo oleji nebo kakaovém máse

	Příprava odtučněných bílkovinných potravin a odtučněné mouky.	10 mg/kg v potravině obsahující odtučněné bílkovinné potraviny a odtučněnou mouku
		30 mg/kg v odtučněné sójové potravině, jak je prodávána konečnému spotřebiteli
	Výroba odtučněných obilných klíčků.	5 mg/kg v odtučněných obilných klíčcích

Poznámky:

Kombinované použití hexanu a ethylmethylketonu je zakázáno.

Přípustné množství n-hexanu v rozpouštědle Dimethylether je nejvýše 50 mg/kg.

Tabulka č. 2

Název látky	Nejvyšší povolené množství reziduí rozpouštědla v potravině při použití extrakčních rozpouštědel při přípravě látek určených k aromatizaci z přírodních aromatických surovin
Diethylether	2 mg/kg
Hexan	1 mg/kg
Octan methylnatý	1 mg/kg
Butan-1-ol	1 mg/kg
Butan-2-ol	1 mg/kg
Ethylmethylketon	1 mg/kg
Dichlormethan	0,02 mg/kg
1,1,1,2-tetrafluorethan	0,02 mg/kg
Propan-1-ol	1 mg/kg
Cyklohexan	1 mg/kg
Methanol	1,5 mg/kg
Propan-2-ol	1 mg/kg
2-methyloxolan	1 mg/kg

Poznámka:

Kombinované použití hexanu a ethylmethylketonu je zakázáno.

Tabulka č. 3

Název látky (IUPAC)	Číslo CAS	Obsah látky v sušině	Požadavky na čistotu	
			Chemická sloučenina	Povolené množství v sušině
2-methyloxolan	96-47-9	nejméně 99,9 %	Furan	nejvýše 50 mg/kg
			2-methylfuran	nejvýše 500 mg/kg
			Ethanol	nejvýše 450 mg/kg

Poznámky pod čarou

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/32/ES ze dne 23. dubna 2009 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se extrakčních rozpouštědel používaných při výrobě potravin a složek potravin.

Směrnice Komise 2010/59/EU ze dne 26. srpna 2010 o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/32/ES o sblížení právních předpisů členských států týkajících se extrakčních rozpouštědel používaných při výrobě potravin a složek potravin.

Směrnice Komise (EU) 2016/1855 ze dne 19. října 2016, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/32/ES o sblížení právních předpisů členských států týkajících se extrakčních rozpouštědel používaných při výrobě potravin a složek potravin.

Směrnice Komise (EU) 2023/175 ze dne 26. ledna 2023, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/32/ES, pokud jde o 2-methyloxolan.

Souvislosti**Provádí předpis**

[110/1997 Sb.](#) Zákon o potravinách a tabákových výrobcích

Je měněn

[303/2024 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 253/2018 Sb., o požadavcích na extrakční rozpouštědla používaná při výrobě potravin

Ruší

[122/2011 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin, ve znění vyhlášky č. 130/2010 Sb.

[130/2010 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin

[4/2008 Sb.](#) Vyhláška, kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin

Je odkazován z

[303/2024 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 253/2018 Sb., o požadavcích na extrakční rozpouštědla používaná při výrobě potravin

[247/2022 Sb.](#) Zákon, kterým se mění zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[253/2018 Sb.](#) Vyhláška o požadavcích na extrakční rozpouštědla používaná při výrobě potravin

[427/2011 Sb.](#) Zákon o doplňkovém penzijním spoření

[242/2000 Sb.](#) Zákon o ekologickém zemědělství

Odkazuje na

[253/2018 Sb.](#) Vyhláška o požadavcích na extrakční rozpouštědla používaná při výrobě potravin

[122/2011 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin, ve znění vyhlášky č. 130/2010 Sb.

[130/2010 Sb.](#) Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin

[4/2008 Sb.](#) Vyhláška, kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin

[110/1997 Sb.](#) Zákon o potravinách a tabákových výrobcích

Verze

č.	Znění od - do	Novely	Poznámka
2.	01.01.2025	303/2024 Sb.	Aktuální znění (exportováno 04.01.2025 11:30)
1.	09.11.2018 - 31.12.2024		
0.	07.11.2018		Vyhlášené znění